

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO IN PRAVICO!
OD BOJA DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 52.

CHICAGO, ILL., TOREK 1. MAJA — TUESDAY, MAY 1, 1923.

LETO (VOL.) IX.

BRCA NAM AMER. SLOVENCEM.

Velike so krivice, katere sprejema naš slovenski narod od svoje "bratske" srbske vlade, a katerikoli starokrajški slov. časopis odprete, čitate, kako nam ta vlada daje brco za brco.

Sedaj se je pa ta vlada predrznila dati tako brco tudi nam Amerikanskim Slovencev s tem da nam je poslala kot nekega "Commissioner of Immigration", sem v Ameriko moža, ki bi se moral skriti pred vsakim Ameriškim Slovencev, naj bo katerega koli prepričanja — zloglasnega Eabina Kristana, bivšega socializističnega voditelja, nabiralca milijonskega fonda, pristaša razne "rdečkarije," agitatorja za "federalno republiko," sedaj pa monarhist. Mi smatramo to imenovanje za višek nesramnosti kakor od vlade, ki ga je imenovala. Tako od Kristana samega, ki se je predrznil priti nazaj v Ameriko.

Amerikanski Slovenci, bomo to mirno trpeli? bomo to brco Pašičeve vlade mirno vtaknili v žep. Če bijejo po naših bratih v domovini, bomo trpeli da boča bili po nas. Bomo res pustili, da bo vodil in nadziral naše naseljenišvo mož kakor je Ebin Kristan. Ameriški Slovenci, dvignimo se kot en mož proti temu in protestirajmo pri naši vladi v Washingtonu in pri Jugoslovanskem poslaniku v Washingtonu in zahtevajmo, da se nemudoma odpokliče moža kakor je Kristan. To pa storimo ne samo mi, katoliški Slovenci, to naj store še bolj rdeče prepričani slovenski delavci, po vsem tem, kako jih je vodil ta mož. To imenovanje ni drugega kakor smešenje pred vseh rdečih Slovencev. Vlada se norčuje iz nas. Pokazati nam hoče kako nas ima za pepčke.

1.) Vprašajmo toraj slovensko časopisje brez razlike barve, bomo res sedaj od takega-le moža sprejemali kaka uradna obvestila?

2.) slovenska društva? ali ne boste takoj pri prvi seji sklenili protest na obe vladi proti temu?

3.) Slovenski č. gg. župniki, boste pustili, da vas bo zastopal tak mož kot Jugoslovane na tako imenitnem mestu in potem naše javno mnenje tukaj v Ameriki tolmačil vladi doma?

Služba, katero ima Ebin Kristan je velikanske važnosti zlasti za razvoj politike v domovini. Otem bomo govorili prihodnjič.

RUSI ZAPLENILI AMERIŠKO LASTNINO.

Washington, D. C. — Državni department je prejel brzobjavno obvestilo, da so sovjetske oblasti zaplenile velike množine raznovrstnega ameriškega materiala v Vladivostoku. Zakaj so boljševiki material zaplenili poročilo ne pove.

MEHIKA IMENOVALA SVOJE DELEGATE ZA POGAJANJE.

Washington, D. C. — Državni tajnik Hughes je prejel obvestilo od mehikanske vlade, da je imenovala svoja delegata Romana Ross in Fernando Conzales Roa, ki imata polno moč zastopati Mehiko pri pogajanjih z Zedinjenimi državami glede raznih oljnatih koncesij in drugih stvari, ki so dosedaj zadrževale uradno priznanje Mehike od strani Z. D.

ON TRIAL FOR SAYING MASS and teaching the catechism, these Russian priests were asked by the soviet judge if they would cease saying Mass in the event of their release. Not one faltered. Whatever the consequences they would continue to do their duty, they said. (1) Archbishop Zepliak, whose death sentence was afterwards commuted to one of life imprisonment. (2) Mgr. Butchkavich who was executed. The other priests received terms of imprisonment. (Exclusive copyright photo by P. & A.)

Ruski katoliški duhovniki, ki so bili obsojeni od boljševikov ker so opravljali svoje dolžnosti, darovali sv. maše in poučevali katekizem. Ti duhovniki so bili vprašani od sovjetskega sodnika, ako bi prenehali opravljati sv. maše i. dr. dolžnosti, ako bi se jih oprostilo vsake kazni. Vsak izmed njih je odločno izjavil, da ne! Kakoršnekoli posledice nas dolete, mi bomo opravljali svoje dolžnosti naprej, so izjavili vsi. Nad znamenjem štev. (1) se nahaja nadškof Zepliak, ki je bil najprvo obsojen na smrt, a pozneje pomiloščen in obsojen v dosmrtno ječo. Štev. (2) znači Monsignorja Bučkaviča generalnega škofijskega vikarja, katerega so boljševiki umorili. Ostali duhovniki so obsojeni v zapor za različne dobe.

KRASNI VSPERI KOOPERATIVNEGA TRGA NA DANSKEM.

Srednji farmerji rešeni iz zadrege. — Farmerji postali neodvisni element v državi.

Kopenhagen. — Mejem, ko se farmerji po drugih državah pulijo lase in ne vedo, kako bi se izkopal iz finančnih zadreg, v katere jih potiska verižništvo z njihovimi lastnimi produkti, ki ga vrše razni prekupovalci, so si danski farmerji našli pot do vsehpa, ki pokazuje kako velikanski uspeh se da doseči, ako farmerji hočejo skupno delovati in organizirati svoj trg v soglasju svojih lastnih interesov.

Ključ do teh uspehov je kooperativni trg, na katerega farmer sam dostavi potom svoje organizacije svoj produkt in ga proda konzumentom po primernejem ceni, a zraven sam spravi profite, ki jih sedaj zlasti po Ameriki grabijo razni prekupovalci. Kooperativni trg ima na Danskem po vseh mestih svoje postojanke, ki razpečavajo farmerske produkte. Celo v Londonu imajo Danski farmerji svojo podružnico, ki sprejema produkte in jih tam direktno razpečava konzumentom. S tem so izpodrinili verižništvo, ki je do zdaj njih dni pilo kri danskem farmerjem prav tako, kakor pije slično verižništvo kri srednjim farmerjem v Zedinjenih državah. Profite in to milijone, ki so jih prej spravljali verižniki jih sedaj spravijo farmerji sami in denar porabijo za izboljšanje farmerskih strojev in druge namene, ki povzdigujejo proizvodnjo itd. S tem korakom je rešen iz zadrege srednji farmer na Danskem.

Danski farmerji niso danes podložniki kake politične struje. So popolnoma neodvisni samostojni element v državi in ne rabijo pripadati h kaki strankarski politični organizaciji. Kratko danski farmer je postal sam svoj gospodar. Dal Bog, da bi se ta ideja za kooperativni trg oprjela tudi kmalu naših ameriških farmerjev, kateri zdihujejo pod težo davkov in drugimi bremenami dočim njegov produkt

KRATKE AMERIŠKE VESTI.

— Mej senatorji narašča vedno večja opozicija proti svetovnemu tribunalu, za katerega bo pričel agitirati predsednik Harding te dni. Kot kažejo znamenja, bo Hardingov nastop našel gluha ušesa v ameriški javnosti.

— Zakladniški tajnik Mellon bo odpotoval v kratkem v Evropo na važno posvetovanje v London in Pariz. Z njim bo šla tudi posebna komisija obstoječa iz samih ekonomskih izvedencev. Posvetovanje se bo tikalo najbrže glede valutnega vprašanja, katerega Evropa nikakor ne more rešiti.

— V St. Louis, Mo. je poskusilo uteči iz državne kaznilnice 18 kaznjencev. Straža jih je pravočasno opazila in zaustavila. Šest kaznjencev je hotelo vseno uteči, na katere je straža streljala in vseh šest obstrelila. Ušel ni nobeden.

— Iz Pottsville, Pa. poročajo, da so se razširili gozdni požari in da gori na 21-tih različnih krajih. Na stotine ljudi pomaga pri gašenju ognja. Škoda bo velikanska.

— V Lafayette, Ga. je bil večer obesen morilec George Baker, ker je lansko jesen umoril tamkajšnjega okrajnega šerifa.

— V Louisville, Ky. je tolpa bančitov udrla v skladišče W. B. Samuels, kjer je imel shranjene 20 sofov stare viske. Vso visko so odpeljali neznanokam.

— Iz Danville, Ill. poročajo, da je stari "Uncle Joe" povabil na obhajanje svojega letošnjega rojstnega dne nad 300 prijateljev in znancev.

— V Burlington, Vermont je umrl te dni Andrew Doodhue, oče soproge sedanjega podpredsednika Coolidge-a.

— V Los Angeles, Calif. je bila te dni aretirana Alice Chase, ki je baje razširjala neke komunistične cirkularjev od I. W. W. kateri so vabili delavstvo na generalno stavko.

— Mesto Chicago je zadnje nedelje spremenilo čas. Kazalec na uri je pomaknjen za eno uro naprej.

VOJNA GROZI MED FRANCIJO IN TURČIJO.

Francija poslala dve divizije v Sirijo. — Francozi in Grki nameravajo skupno nastopiti.

Pariz. — Francosko vojno ministrstvo je odposlalo dve divizije vojaštva v Sirijo. Skupno število francoskih vojakov bo v Siriji nekako 26 tisoč mož. Nad Sirijo je liga narodov podelila Franciji mandat, toda zadnje čase je Turčija pričela ugovarjati Franciji radi njenih pravic v tem teritoriju. Nastal je političen moj mej diplomati, ki ga nikakor ne morejo poravnati. Pričakuje se ostrega konflikta na Lozanski konferenci mej Turčijo in Francijo. V glavnem je nasprotstvo našlo svoj izvor v zadevi Česterjevih koncesij, ki jih je Turčija dovolila podadmiralu Česterju.

Iz Londona se celo poroča, da sta Francija in Grčija že napravile tajno zvezo, da v slučaju oboroženega konflikta pošlje Grčija v Sirijo 180 tisoč svojih vojakov. Francija pa Grčiji obljublja, da ji bo pomagala pri njenih zahtevah v Trakiji in Mali Aziji.

Položaj pokazuje zelo akutno lice, ker Francija je poslala zadnje dni v Alexandro to svojega vojaškega strokovnjaka generala Wiegenda, ki je odel s svojo komisijo, da preštudira strategične točke v Mali Aziji in v Siriji. Francija se hoče temeljito pripraviti in v slučaju, da nastane spor na konferenci glede bližnjega vzhoda, bo udarila po Turčiji.

HARDING DOVOLIL VSTOP RUSKIM UBEŽNIKOM.

Washington, D. C. — Predsednik Harding je ugodil posebni prošnji ruskih ubežnikov, da smejo priti v Zedinjene države, kateri so pobegnili pred časom iz Vladivostoka na filipinsko otočje. Ubežnikov je nekako 500 po številu.

— V Minot, Ia. so se vsi občani ustavili plačati šolski davek. Kaj bodo okrajne oblasti storile proti občanom še ni znano.

JUGOSLOVANSKE NOVICE SVOBODOMISELCI

Zagoneten napad. V hlev posestnika Franca Klenovska na Urtovcu pri Boštajnu je prišel te dni neki približno 25 let star mož, ki je brez povoda udaril s sekuro po glavi dekle Antonijo Polatnik in jo težko poškodoval, potem pa pobegnil.

Strasen zločin v norosti. V Sremskih Karlovcih je dne 4. aprila 18-letni fant Mato Uljan zaklal v duševni zmeđenosti svojo mater in starega očeta. Fanta so takoj po zločinu prepeljali v bolnico.

Velikonočna procesija v Belgradu. Katoliška velikonočna procesija v Belgradu je bila doslej vsako leto lepa, a tako ogromna in veličastna kakor letos pa še nikoli. Mestno oblastvo se je izkazalo naravnost galantno. Dvakrat so dali vse ceste počistiti, koder je šla procesija. Kralj je poslal svojega zastopnika, Pašič šefa kabinete pisarne. Nuncij je šel za nebom v slovesnem odelu. Ljudstva pa sijaset (brez broja). Tako da so se začudeno vpraševali: Kaj je to, da cel Belgrad vre h katoliški procesiji? — Na veliko nedeljo je imel nuncij pontifikalno mašo, ob isti uri pa je bila zunaj pred cerkvi druga maša, kajti vse dvorišče ali vrt pred cerkvi je bil poln in še izven dvora na cesti so stali.

Velevažna nova iznajdba. Posestnik mлина, žage in elektrarne v Bistrici pri Podbrezjah, g. Franc Aljančič, je pravkar objavil patent na velepomembno iznajdbo v elektrotehniku. Iznajdel je izredno praktičen avtomatični regulator za vodne električne centrale, ki se pa da uporabiti tudi pri parnih centralah. Glavna prednost nove iznajdbe je enostavnost in cenost. Male podeželske vodne centrale doslej sploh niso imele regulatorjev, ker stanejo ti preogromne vsote. Vsled tega so morale električne centrale kasno zvečer, ko večina žarnic ni bila več v rabi, pripreti vodo ali pa obrat sploh ustaviti, da ne bi bila nepotost prevelika. Posledica je bila, da so žarnice, ki so bile še v rabi, čisto medlo gorele, kar je zopet dalo povod ogorčene pritožbe. S pomočjo novega regulatorja se pa električni tok avtomatično regulira z največjo točnostjo in natančnostjo kakor pri dosedanjih kompliciranih in dragih regulatorjih. Novi regulator deluje, kakor rečeno, popolnoma avtomatično in ne potrebuje nikake strežbe. Enostaven je tako, da bo stala njegova naprava komaj nekaj tisoč kron in si ga bo mogla omisliti tudi najmanjša električna centrala. V centrali v Bistrici deluje regulator že dva meseca popolnoma brezhibno. Umevno je, da vzbuja iznajdba g. Aljančiča v strokovnih in drugače interesiranih krogih največje zanimanje, saj pomenja na polju elektrotehnike silen napredek. Iznajdba je mednarodnega pomena. Kakor nam je izjavil g. Aljančič, ima v načrtu še nekaj načajnih tehničnih iznajdb.

Tatvina pri "Merkurju" v Kranju. Fr. Jerman je služil pri tvrtki "Merkur" v Kranju. Ključavničar Ivan Bitenc mu je posodil 400 kron, na Bitenčevo prigovarjanje pa je poravnal dolg tako, da je Bitenčevemu bratu dal pločevine in 12 pil v skupni vrednosti 6360 kron. Zato je dobil od Bitenca še 800 K. Deželno sodišče je prisodilo Fr. Jermanu in Mihi Bitencu po 6 tednov, Ivanu Bitencu pa 3 mesece težke ječe.

UNICUJEJO FRAN-COSKI NAROD.

Pariz. — Francoski list "La Victorie," ki izhaja v Parizu, je prinesel te dni zanimiv članek izpod peresa Gustave Herve-ta, ki je po prepričanju svobodomiselce sam, kar to v istem članku sam priznava. On je bil imenovan lansko leto članom preiskovalne komisije, kateri se je poverilo pronajti vzroke, zakaj da padajo rojstva mej Francozi vsako leto bolj in bolj. Poslušajte kaj piše ta človek, ki je svobodomiselec sam, a zraven poštenjak, ne kaki potvarjalec, kakor so naši modri rdeči svobodomiselci. Njegovo poročilo se glasi:

"Po dolgem in temeljitem preiskavanju se je našlo, da kjer je katoliška vera mej narodom trdno ukoreninjena, tam se rojstva množe, kjer pa so svobodomiselci, tam rojstva padajo. In to je dokazal s številkami takole dobesedno: "V Roane smo našli pri preiskavi 21 oženjenih profesorjev. Meji temi je bilo 13 družin, ki so bile svobodomiselnega prepričanja. Nasproti temi pa je bilo 8 družin, ki so bile vzorno katoliške. Meji prvimi 13 družinami kjer je vladal svobodomiselnih duh, smo našli samo 5 otrok. V 8 katoliških družinah v istem mestu pa smo našli 31 otrok." Ste slišali to poročilo g. dr. Kern! In nadalje dostavlja: "To poročilo je naravnost sramotno in vznemirljivo za nas svobodomiselce!" Tako torej govori svobodomiselec sam. Upajmo, da k temu ni treba nikakega komentarja!

KER NISO VRŠILI DOLŽNOSTI.

Pittsburgh, Pa. — Okrožno sodišče je predvčerajšnjim obsodilo štiri tukajšnje sodnijske uradnike, ker so se dajali baje podkupljevati od tihotapev žganja in drugih opojnih pijač na 1 leto težke ječe. Uradniki so baje bili tudi zapleteni v tihotapstvo sami.

CUNO SE POSVETUJE S POLITIČNIMI VODITELJI.

Berolin. — Državni kancelar Cuno bo imel jutri sestanek z večjimi nemškimi političnimi voditelji. Posvetovanje se bo vršilo, ali naj Nemčija sprejme, ali ne Francoske pogoje. Meji političnimi voditelji Nemčije vlada zadnje čase velik nesporazum. Eni se zavzemajo, da se naj Nemčija uda, dočim drugi hujskajo na odpor.

DENARNE POSILJATVE.

Včerajšnje cene so bile jugoslovanskim dinarjem:

100 — Din.	\$ 1.35
500 — Din.	\$ 5.90
1000 — Din.	\$ 11.60
2500 — Din.	\$ 29.00
5000 — Din.	\$ 57.00
Za italijanske lire:		
50 — Lir	\$ 3.25
100 — Lir	\$ 5.75
500 — Lir	\$ 27.00
1000 — Lir	\$ 54.00

Pri večjih svotah, ki presegajo 20 5 tisoč Din. ali 2 tisoč lir, damo še posebni popust. Predno pošljete denar čez druge tvrtke se spomnite na naše podjetje, ki bo Vam poslalo Vaš denar v stari kraj ceneje in hitreje, kakor kje drugje. Naše cene so vedno najnižje!

Vse pošiljave naslavljajte na: BANČNI ODDELEK EDINOST 1849 W. 22nd St. Chicago, I

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak terek, četrtek in sobota. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtno številko do 12. ure ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Mastna pogača.

(Za Edinost napisal Pobuch Gachesny).
(Konec.)

Ali če človek resno premotri vse tiste zverine v tebi, Jože, se pa ne bo prav nič čudil, da se tako navdušuješ za ruske židovske boljševike in da z velikim loparjem mlatiš po kardinalu Mercierju. Kri ni voda in Gliha skup štriha, so rekli naši ljudje, ko so lézli izpod tvoje hvalisane nemške protestantske kulture.

Ampak kakor v vsakem drugem stavku, tako si se tudi v odstavku o boljševikih večkrat — oprost — enostavno zlagal. Ti n. pr. prosto trdiš, da petrogradski nadškof in gen. vikar, ki so ju boljševiki po nedolžnem na smrt obsodili, "zločina proti državi nista tajila." Vidiš, tu se ti je debelo pokadilo, Jože. Pošteni očividci, ki so bili sami osebno navzoči pri tisti famozni "sodni" razpravi v Moskvi, nam namreč izrecno zatrjujejo, da so nadškof in vsi drugi jetniki odločno zanikali, da bi se bili kdaj zaratili zoper sovjetsko vlado ali sploh kaj storili, kar bi bilo zoper blagor ruskega naroda. In svojo nedolžnost so tudi sijajno dokazali, tako da je bilo vsem navzočim jasno ko beli dan, da so nedolžni. Vsem, razen boljševikom, ki so se v divjem srdcu okrog ust in kot besne zveri zahtevali njihovo kri. Torej tudi v boljševikih je prešičja, volčja in tigrska kri, kajne g. Zavertnik? Vaši krvni sorodniki!

A da se vrnemo k stvari. Torej nadškof in njegov vikar STA tajila, da bi bila kriva kakega zločina, ki se "dananes v vseh krščanskih državah kaznuje s smrtjo." In "Prosveta" je zopet plosnila v potvarjalno blato.

A zločin, kakšen pa je bil tisti strašni zločin proti državi, ki sta ga zagrešila? Otroke sta učila krščanski nauk, maševala sta in vršila druge svoje stanovske dolžnosti, kakor se dobrim katoliškim duhovnikom spodobi. To pa je v Rusiji v nebo vpjioči zločin in veleizdaja in zarota in punt in kratkoma protiboljševiško ter se po sedanjih ruskih zakonih enostavno s smrtjo kaznuje. In za blagor teh tiranskih zakonov je poginilo že od 15 do 20 milijonov nedolžnih ruskih žrtev. Koliko jih pa še bo, to pa sam Bog ve. Mr. Zavertnik, kaj takega ti ne moreš reči niti o križarskih vojnah, ki se tvoji čisti duši tako gabiyo.

Vidiš, Jože, to so suha dejstva, ki držijo, ne pa tisto, kar si ti natvezil svojim backom. Ni čuda, da te s potvarjalcem titularajo.

Trezen človek, v katerem še ni zamrl vsak čut pravice, torej ne bo hlinil nikakega razočaranja, če je človekoljubni belgijski kardinal, kateremu vsi čikaški rdečkarji niso vredni niti čevljev odvezati, izpregovoril resno besedo. In ko pride konec brutalnih boljševikov in se bo pisala nepristranska zgodovina o njihovem zverinskem početju, bo ves civiliziran svet obžaloval, da se ni Mercierjeva ideja v polnem obsegu izvedla. Kajti takrat bodo celo slepci priznali, da bi bilo boljše, ako bi bilo nekaj tisoč hrabrih junakov padlo na odprtem bojnem polju za pravo svobodo in navadne človeške pravice, kot pa da je na milijone in milijone neoboroženih nedolžnih žrtev poginilo po zaduhlih boljševiških ječah in moriščih, da ne govorimo o nepreglednih trumah, ki so jih boljševiki spravili s pota s pomočjo lakote in glada.

Svetoval bi tudi tebi, Jože, da se priglašiš za križarsko vojno na boljševike in da svoje backe opozoriš na divno priliko, ki se vam nudi, da dejansko pokažete svojo gorko ljubezen do ubogih zatiranih trpinov, o katerih se vam tako rad jezik maje. Kajti če boljševiki kdaj v Čikagu zavladajo, utegnejo tudi tebe ustreliti, ker s svojim krivim veroukom kvariš mladino, ki še ni dopolnila 18. leto, in se klanjaš krivim bogovom. Veš, tista zverinska kri bi jim mogla udariti prav gori v možgane, da bi pozabili velike zasluge, katere si si zanje stekel, in potvarjanje bi ti nič ne hasnilo.

Kaj pa tisti nesmrtni "profesor Francisco Ferrer, ustanovitelj moderne šole na Španskem in eden največjih pedagogov, ki so kdaj živeli na svetu," kakor mu "Prosveta" poje hvalo? Bil je en prosti svobodomislec, brezverec, anarhist in revolucionar. Po stanu je bil železniški uslužbenec, ki je na zvit način podedoval \$150,000 in z njimi začel v Barceloni svojo "moderno šolo," v kateri je mladino kvaril s svojimi skoziškos brezverskimi in anarhističnimi nauki. On je bil, ki je zanetil znano katalonsko ustajo, v kateri je padlo toliko nedolžnih žrtev. Imel je tudi svoje prste pri neki zaroti, ki je hotela umoriti španskega kralja in kraljico ter upostaviti nekako boljševiško republiko a la Rusija. Tak je bil torej ta eden največjih pedagogov, ki so kdaj živeli na svetu. Kot vidite, je tudi Ferrer imel precej prešičje, volčje in tigrske krvi v svojih žilah in zato ni čuda, da je pametna španska vlada dala zverino ustreliti. "Prosveta" pa še vedno preliva krokodilove solze na grobu svojega sorod-

nika in ga kar ne more in ne more pozabiti. E, kri res ni voda. Prosta laž pa je trditi, kot to dela prosvetljena "Prosveta," da je bil ta hudodelec eksekutiran "na zahtevo rimske cerkve." Tu je Jože zopet potvarjal!

Sploh ima on to prelepo navado, da se mu njegova zverinska kri grozovito razburi, če se spomni papeža in katoliške cerkve, podobno kot se bik razjari, če mu le pokažeš rdečo krpo. Mogoče sorodna kri? Na koncu svojega dolgovnega spiska se namreč še enkrat široko vsede na veliki stol in oznani: "Papeštvo je najmanj pripomoglo k razvoju civilizacije. Oviralo je povsod pravo vedo in znanost in rimska-cerkve je brutalno preganjala vse, ki so učili znanstvene resnice." Same kristalno čiste resnice, seveda z boljševiškega stališča, ki so pa že tako oguljene, da jih že Jože sam več ne verjame, kadar je trezen. Pozabil pa je Amen pristaviti. Toda boljševiški poslušalci, ki so edini še kdaj kaj vrednega storili za pravo čisto pristno civilizacijo, so vdarili v urnebesni plosk, si ginjeni segli v roke in govorniku velikanu iz srca čestitali. Niti na misel jim ni prišlo od samega oduševljenja, da bi utegnili biti vmes kaj potvarjanja.

Veste, g. urednik, to je tisti Jože Zavertnik, ki je pred mesecem pisaril okrog našim katoliškim društvom in župnikom ter jih moledoval za zgodovinske podatke o ameriških Slovincih ter trdil, da bo to čisto nepristranska zgodovina naše kulture. Iz tega se vidi, da je takrat Jože imel še nekaj vere v katoliško kulturo. Od tistega časa pa je živalska evolucija v njem že toliko napredovala, da se je dvignil tudi že čez to mračnjaštvo, in ko knjiga izide, o tedaj bomo pa imeli nekaj "užitega" čitati. Posebno če prideta na plan še tisti zveri, o katerih nam on sam pomenljivo zatrjuje, da ne spita vedno. In on že ve, kaj govori. Bolišega urednika, kot je Jože, si ameriški sociji za svojo zgodovino niso mogli izbrati pod tem božjim solncem. On nam bo podal pristno sliko pristne kulture pristnih kranjskih boljševikov v Maleriki. Zora puca, bit če dana!

Jaz pa pravim: Lahko noč in na svidenje pri Kanah.

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Chicago, Ill. — Te dni sem bil primoran iskati ljubelega zdravja za daljši čas v bolnišnici sv. Antona. Hvala Bogu zdravje se mi je precej zboljšalo. Čutim se pa dolžnega, da se prav iskreno zahvalim svojim dobrim faranom za njih veliko zanimanje za moje zdravje, za njih obilne obiske v bolnišnici, za cvetlice in darove, katere so mi poslali. Na bolniški postelji človek čuti še le prav, kaj je sočutje in prijateljstvo. — Enako se moram prav srčno javno zahvaliti mojemu zdravniku Dr. Uršiču, ki je tako redno prihajal v bolnišnico in se s toliko skrbjo zanimal za me. Samo njegova zdravniška spretnost in njegova velika skrb sta me rešila. Tu sem videl, kaj imam Slovenci v dr. Uršiču. — Rojaki, ako hočete imeti v nevarni boleznih zdravnika, ki po zna svojo stroko in ki ima srce za vas, nikar ne hodite okrog tujih zdravnikov, ko imate doma v svojem zdravniku veččaka, da malo takih. — In pa — katoliška bolnišnica! Sv. Antona bolnišnica prekosi v točnosti postrežbe, v hrani vse druge. Tu sem še le videl, da katoličan prav za prav spada samo v katoliško bolnišnico in kako smo omejeni, ako se potikamo po nekatoliških slabših, ko imamo svoje tako izvrstne. Nekatoličani in židje se toliko silijo v katol. bolnišnico, da bi danes napolnili bolnišnico samo ti, ako bi jih sestre hotele vse sprejeti. Kako milo se je čul vsako jutro mili obhajilni zvonček od nastropja do nastropja od bolniške postelje do druge, ko je nebeški Zdravnik obiskoval bolna in stiskana srca in jim delil zdravje duševno in telesno, če drugega ne — nebeško tolažbo. Zato vsem faranom za bolezen iz lastne skušnje svetujem dvoje — 1.) zdravnika si vzemite dr. Uršiča in imeli boste najboljšega moža strokovnjaka. 2.) pojdite v katol. bolnišnico pred vsem k Sv. Antonu. Poskusite pa boste videli, da imam prav!

Dr. Uršiču, čc. Sestram Frančiškankam v bolnišnici Sv. Antona in vsem faranom, ki so me obiskali in mi poslali cvetlice in darove pa še enkrat Bog plačaj. — Father Kazimir.

Pittsburgh, Pa. — Prosim, da mi oprostite g. urednik, ker vas zopet nadlegujem za nekoliko prestora. Toda spolniti moram, ker sem obljubil v zadnjem dopisu, da bom poročal bolj natančno o našem misijonu, ki se je vršil pri nas od -2. do 22. aprila pod vodstvom Rev. Dr.

"BABILON"

Burka v petih dejanjih. Po A. Kotzebuejevi "zmešnjava na zmešnjavo." Za slov. oder nanovo priredil Milan Rojan.

OSEBE:

- p. Trnovski Kazimir Jurij, graščak.
- Doroteja, njegova žena.
- Helena, njuna hči.
- Maks, njun nečak.
- Jelica, njuna nečakinja.
- Major pl. Trnovski.
- Fric Volk.
- Franc, Fricov sluga.
- Maruška.
- Nočni čuvaj.

Sluga. Kmetje.

GODI SE NA NEKI GRAŠČINI NA KRANJSKEM.

PRVO DEJANJE.

I. prizor.

TRNOVSKI, MAKŠ IN FRIC (seže v naslonjačih in spe).
Čez nekaj trenutkov vstopijo Doroteja, Helena in Jelka.

DOROTEJA: Saj sem vedela, glej jih, vsi trije spijo!

HELENA: Da prav zares (pokliče skozi vrata) Martin prinesi zvonec iz hleva!

DOROTEJA: Tvoj oče je bil vedno tak. Ko se je prišel snubit, okrog 9. ure zvečer, je bil tako zaspan, da je komaj govoril in na dan poroke pri pojedini kar pri mizi zadremal.

HELENA: Ako mož spi, naj bo! Včasih je to celo koristno. A da spita moja dva kavalirja, mama, to je nesramno!

DOROTEJA: Dva kavalirja? To je pol preveč!

HELENA: Desetkrat premalo! Na vsak prst imej deset čestilcev, to je v mestu v modi.

DOROTEJA: Hvalevredna potrata, kateri ne oporekam, vendar svetujem ti, da se varuješ (tiho) veš, da moraš biti srečna le tedaj, če vzameš divjega Maksa.

HELENA: Ali njegovega pol milijona!

DOROTEJA: To je vseeno.

HELENA: To mi ne uide! Njegov oče ukazuje v svoji oporoki določno, da mora pokloniti Maks svoji ljubeznivi sestrični roko in srce, če ne, ji mora prepustiti polovico mojega imetja.

DOROTEJA: Zadnji čas je, da uredimo to zadevo. Povem samo tebi, Helena, da bo Maks jutri polnoleten. On sam sicer tega še ne ve, ker smo ga prevarili, za eno leto, ali pripeti se lahko, — saj razumeš — treba je torej, da obrneš vso svojo pozornost nanj, in samo nanj. Bolje bi bilo, da bi ostal ta sladki Fric v mestu.

HELENA: Hočete, da umrem tu na kmetih samega dolgega časa?

DOROTEJA: Dekle, ženska mora prestatati vse, kadar je treba, da doseže gotov namen, radi tega tudi smrt.

(Sluga prinese zvonec, ga da Heleni in odide).

HELENA: Oho, že imamo zvonec! Zdaj pa zvonimo, da se bo razlegalo po celi vasi.

(zvonji za hrbti onih, treh, ki spe)

(vsi trije se počasi zbuje)

FRIC: (se zbudi). Kaj je neki?

TRNOVSKI: Meni se je sanjalo, da sem v cerkvi.

MAKS: (gleda okrog sebe) Cerkovnik je za našim hrbtom.

FRIC: (skoči pokonci) Prosim nikar ne zamerite!

HELENA: Ponižna služabnica!

TRNOVSKI: (zapazi ženo) O, srce drago, Ti si tukaj?

Najbrže si se že zopet prepirala?

DOROTEJA: Abotne besede!

HELENA: To ni nič novega, ako ljubečka po kosilu malo zadremljeta. Da je dremal moj nečak Maks, je bilo celo dobro, ker ni imel časa za svoje budalosti. A da ste zaspali vi zlati Fric, ktereга sem si privedla iz mesta nalašč zato, da bi se zabaval —

FRIC: Vaša mila počoba se je zibala okrog mene, tudi v sanjah.

HELENA: Tako ne sme biti! Vi se morate zibati okoli mene, vi gospod metulj.

FRIC: Z veseljem gospodična roža.

HELENA: Pojdite z menoj h klavirju. Zapojeva dvospev iz Hofmanovih pripovedk. Maks, poljubite mi roko!

MAKS: Zato, ker ste mi natresli pri obedu paprike v juho?

HELENA: Zakaj ne? Vsemu, kar uživajo moški, dajo ženske pravi okus, pa ne s samim sladkorjem, ki kvari zobe. (Poda Fricu roko in oba odideta v stransko sobo).

2. prizor.

Trnovski, Doroteja, Maks, Jelica (ki pleče nogavico)
DOROTEJA: Povej mi soprog, zakaj vedno spiš?
TRNOVSKI: Povej mi vendar zlato srce, zakaj vedno bdiš?
DOROTEJA: Še trobento boš prelišal na sodnji dan.
TRNOVSKI: Dokler živiš ti, mi ni treba nobene trobente.
DOROTEJA: Brez mene bi se podrla hiša.
TRNOVSKI: Modrijan spi tudi na razvalinah.
DOROTEJA: Komur se pretaka po žilah polževa kri, kakor tebi soprog, temu ni težko biti moder.
TRNOVSKI: Jaz imam polževo kri? Si že pozabila, da sem se pred dvajsetimi leti zaljubil v te?
DOROTEJA: Oho, oho! Ti si kakor tista roža, ki jo imenujejo alva in ki cvete vsakih sto let enkrat!
TRNOVSKI: Zlato srce, doba tvojega cvetja je tudi že minila.
MAKS: A milostljiva teta je dala sad —
DOROTEJA: Ktereга moraš utrgati ti hudobnež!
MAKS: (zase) Če bi ne bil črviv!

(Dalje prihodnjic.)

(Dalje na 3. strani.)

V NEDELJO POPOLDNE.

Piše Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR

- 5 po Vel. noči. Moč molitve.
Mat. 5.
6 Nedelja — Ivan Ev. pr. I. vr. Benedikta
7 Ponedeljek — Križev. Stanislav škof in muč. Juvenal.
8 Torek — Križev. Mihaelovo prikazovanje.
9 Sreda — Križev. Gregor Naz.
10 Četrtek — Krist. vneboh. Antonin, škof.
11 Petek — Francišek, Hjeronim.
12 Sobota — Ner. Domit., m.

DESETI ČLEN VERE. — ODPUŠČANJE GREHOV.

V tem členu vere spoznavamo in izjavljamo, da moremo zado- biti v Cerki vsled neskončnega zaslužnja Jezusa Kristusa odpuš- čanje vseh naših grehov.

Greh, ki ga storimo, je ali smrten, težak ali pa odpustljiv, mal greh. Z resničnim kesanjem zaobimo od božjega usmiljenja odpušanje greha. Če nam Bog odpusti smrten greh, vlije v našo dušo zopet posvečujočo mi- lost božjo, ki zbrise v naši du- ši vsak madež, ki da duši novo življenje, ki nas stori Bogu do- padljive in vredne njegove lju- bezni. Sprememba, ki se zgodi z našo dušo, imenujemo opravi- čenje. V evangelju o cestnarju in farizeju čitamo, da je šel cestnar opravičen v svojo hi- šo, farizej pa ne. Podoba takega opravičenja imamo v Lazarju, ki ga je Kristus obudil od mrtvih.

Če nam Bog odpusti mal, od- pustljiv greh, potem pomnoži v naši duši posvečujočo milost bo- žjo, tako da postane naša duša Bogu še bolj dopadljiva in še bolj vredna njegove ljubezni. Odpušanje malih odpustljivih grehov nam je označeno v oči- ščenju gobavcev, katere je Kris- tus očistil gob blizo Kafarnava.

Mi lahko zadobimo odpušča- nje smrtnih grehov, ne da bi isto- časno zadobili odpušanje malih grehov. Kajti mi lahko ljubimo Boga; toda ta ljubezen je mlačna. Toda če smo krivi smrtnih grehov, ne moremo za- dobiti odpuščanja samo tega a- li onega smrtnega greha, zado- biti moramo odpušanje vseh smrtnih grehov, ker ne moremo biti istočasno prijatelji in so- vražniki božji. Je to ravno tako, kakor s človekom, ki je zado- bil več težkih ran. Ta ne more ime- ti nikakega upanja, da bo živel, razun če se zacelijo vse smrtne rane.

Ni pa nikake meje, kolikokrat nam bo kak smrtni greh odpu- ščen, dobili bomo vedno odpu- ščanje, če bomo imeli resnično kesanje. Seveda bomo toliko te- žeje vstali iz greha, kolikor več- krat bomo padli, ker bodo zapre- ke toliko večje.

Prijatelji, če smo bili tako ne- srečni, da smo padli v smrten greh, ne ostanimo v tem tako žalostnem in nevarnem stanju; po zgledu zgubljenega sina vstanimo, s kesa polnim srcem pohitimo nazaj k svojemu Oče- tu, ogibajmo se vsake bližnje priložnosti, vsake nevarnosti za greh, poslužujmo se vseh pri-

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom in prijateljem našega lista po državi Pennsylvania in New York uljudno naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš po- tovalni zastopnik Mr. Leo Mla- dich, ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglašje in sploh vse, kar je v zvezi z listi Edinost, Ave Maria in Glasnikom P. S. J. Vse naše naročnike prosimo, da mu gredo pri tem njegovem delu za katoliški tisk na roko in mu pomagajo širiti list, ki se bo- ri za delavske koristi in za raz- širjanje katoliškega prepričanja.

Upr. Edinosti in Ave Maria.

pomočkov, da ne bomo padli nazaj v stare grešne navade.

APOLOGETIKA. Listine krščanstva.

Je napačen sklep, če hoče ke- do božji izvor Cerkve dokazati na podlagi evangelijev, hoče pa istočasno dokazati zopet res- ničnost evangelijev z oblastjo, kateri je dal Kristus Cerki, da uči. Na tem napačnem sklepa- nju temelji pa vsa krščanska apo- logetika.

Hvala Bogu, pravim, prijat- elj: Ne! Noben krščanski apo- loget ne bo tako sklepal. Naše dokazovanje je popolnoma dru- gačno.

Da se bova ložje razumela, v- zemiva na primer pogana, ki še ničesar ni slišal o krščanstvu. Če predložimo temu evangelju (omejiti se hočemo tu in v pri- hodnjih razpravah na evangeli- je, ker ti zadoščajo za dokaz Kristusovega božanstva), jih bo smatral kot zgodovinske knjige. O inspiraciji, to je, da so navdah- njene od sv. Duha, nima nikake- ga duha. Za njega obstoji edi- nole vprašanje: Zaslužijo li te zgodovinske knjige, da jim člo- vek vrjame? V odgovor na to vprašanje mu potem zgodovin- sko dokažemo, da so bile te knji- ge resnično pisane od evangeli- stov, da so prišle na nas popol- noma nepokvarjene, da so nam pisatelji povedali in morali po- vedati edinele resnico. (O tem v prihodnjih člankih).

Vse to se s človeškimi spriče- vali tako lahko ugotovi, kakor pri kakem drugem zgodovin- skem delu, da se z večjo goto- vostjo pri mnogih drugih zgo- dovinških delih.

Ko smo poganu to dokazali, potem ga pa pustimo, da sklepa sam. Iz zgodovinsko dokazane- ga dejstva, da se je Kristus iz- dal za božjega poslanca; da kot Boga samega, da je resničnost te izjave potrdil s čudeži, bo moral dosledno sklepati, da je bil Kristus poslan od Boga, oz. Bog sam. Ta Kristus pa, ki je bil Bog, je ustanovil Cerkev in jo obljubil, da jo bo varoval vsa- ke zmote. Cerkev ima torej res- nico, in pogan ji mora vrjeti kot učiteljici, katero je postavil Bog. Še le od te Cerkve zve potem pogan, da je sv. Pismo navdah- njeno — inspirirano — od sv. Duha.

Tako dokazovanje je popol- noma pravilno po vseh naukih mišljenja, nikdo ne more trditi, da bi bil to napačen sklep, ali kakor ga imenujejo "circulus vitiosus."

Kdor že mora kritizirati svo- jega gošpodarja, naj ga kritizi- ra tako, da gošpodar o tem nič vedel ne bo.

Kadar žena pomaga možu pri kakih stvari, tedaj je njena po- moč v tem, da ga pridno "bo- sa."

Fantje se naj čuvajo sladkih ljubic, ker take se prav rade spremene v kisle limonade.

AMERIKANSKI ABECED- NIK.

Čč. gg. slovenskim župnikom. Že lansko leto nam je Ameri- kansko Slovenski Abecednik po- polnoma pošel. Nisem mislil, da bi se ga 2500 tako hitro razpeča- lo. Začel sem misliti na drugo izdajo, pa sem se bal, ker si ga sedaj slovenske šole lahko po- skrbe iz domovine. Stvar se mi je zdela preveč rizikirana, ker nimamo kapitala. — Nekateri slovenske šole so res dobile "A- becednik" iz starega kraja. Ven- dar začnje čase sem pa začel do- bivati toliko pozivov od strani slovenskih duhovnikov in čč. se- ster učiteljic, naj založim novo izdajo, češ da jim s starokraj- skim Abecednikom ni veliko po- maganega, da ga otroci nimajo tako radi, kakor Amerikanskega. Tudi je več slovenskih čč. gg. naročilo zopet večje število izti- sov naprej z obljubo da ga bo- do takoj plačali, da mi bošo po- magali nositi tiskovne stroške. Zato sem se odločil izdati novo, drugo izdajo Abecednika z ne- katerimi malimi spremembami.

Ker bi pa rad zmanjšal ceno knjigi, in se cena vsaki knjigi manjša, kolikor več iztisov se je tiska, zato se tem potom obra- čam na vse slovenske duhovnike po Ameriki, ki imajo slovenske župnije in jih lepo prosim, ako bi ga hoteli še oni, ki do sedaj tega Abecednika niso imeli, vpe- ljati v svojo šolo. Ako bi ga nam- reč v veliki večini vse slov. šole uvedle, bi ga lahko sedaj tiska- li kakih 10.000 iztisov, kar bi po- menilo skoraj polovično znižano ceno. Do sedaj smo ga prodaja- li po 45c., šolam smo dali popust, pa ravno ta popust bi bil moral biti dobiček oziroma bi bili s tem plačani poslovni stroški z upravljanjem knjige. Tako da s prvo izdajo nismo imeli družje- ga kakor tiskovne stroške plača- ne. Vse drugo je bila naša žrtev za Boga in slovenski narod in za stvar.

Dajte nam čč. gg. pomagati sedaj! Saj to ni moja osebna stvar, to je stvar celokupnega naroda. Posebno še, ker bo s tem cena za toliko znižana, da bo ceneja kakor vsaka druga šolska knjiga, ker mi ne delamo za do- bičke. Gospodom, ki ga sedaj naprej naroče po več sto iztisov in ga bodo plačali takoj, ko bo dotiskan, ga bodo dobili še s po- sebnim popustom.

O vsem tem pa moram vedeti vsaj do 15. maja, ker so prve strani že v tisku.

Čč. gospodje, lepo prosim ta- kojšnega odgovora!
Rev. K. Zakrajšek, O. F. M.
1852 W. 22nd Place.
CHICAGO, ILL.

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST

Nemecsek

1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLI- KE!

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje s 2. strani.)

Run, tukajšno bližnjo slovensko naselbino. Najprvo sem se u- stavil pri znani Arhovi družini, kjer so me prijazno sprejeli in nad vse gostoljubno postregli. Proti večeru pa je prišel iz dela naš tukajšni lokalni zastopnik Mr. Drašler, ki sva se prav pris- rčno pozdravila. Tudi tu sem o- biskal vse naše rojake in prav izborno opravil.

Kakor drugod tako je tudi tu- kaj za 50 odstotkov boljše, kot je bilo prvi pot, ko sem hodil za naše liste. Ledina je že precej razorana, pa bo v bližnji bodo- čnosti še bolj. Le krepko naprej, da bodo naši rojaki čimpreje spregledali, kako so bili farba- ni od nasprotnega časopisja.

Pozdrav vsem mojim prijate- ljem in vsem rojakom po ome- njenih naselbinah, katerim se prav prisrčno zahvaljujem za prijazno sodelovanje pri moji a- gitaciji za katoliški tisk.

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Sigurna smrt.

Zdravnik pride, kakor navad- no zvečer v bolnico ter vpraša strežnico: "Koliko jih je danes pomrlo?"

Strežnica: "Pet jih je zaspalo v Gospodu!" mu odgovori strež- nica.

Zdravnik: "Pa sem vendar še- stim bolnikom zapisal zdravila?" pravi začuden zdravnik. "Kaj je s šestim?"

Strežnica: "Ta še živi, ni hot- el namreč izpiti zdravila! A o- nih pet, ki je zelo zdravila je sigurno pomrlo."

Starejši ko je človek, pamet- nejši je, ker sleherni dan mu po- kazuje, da ne ve toliko kot si do- mišlja.

Najboljše CIGARETE

PAIN-EXPELLER VAM BO POMAGAL!

Če je poklican Pain-Expeller na pomoč, bo BOLEČINA hitro pre- magana ter bo ma- homa izgnila. Ob prvih znamenjih revmatizma, živčne potrtosti, nevr- lgijske, bolečin, krč- vitega trganja, si nabavite steklenico tega močnega, za- nesljivega družinsk- ega linimenta ter ga vdrgnite. Pristni Pain-Expeller nosi našo SIDRO varnostno znamko. Vse drugo je ponaredba. 35c in 70c. v lekarnah ali od F. AD. RICHTER & CO. 104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

KUHINJSKO POHIŠTVO.

Zopet smo pripravljene ni Vam postreči z naj- boljšim kuhinjskim po- hištvom. Vsem se naj- tepleje priporočamo pri nakupovanju kuhinjskih potrebščin. V zalogi i- mam vsakovratne ko- zarce, skodelice, krož- niki, skled, žlic in vilic in sploh vse, kar po- trebujete v Vaših ku- hinjah. Naše blago je vedno zanesljivo in po najnižji ceni. Ako po- trebujete kaj takega pohištva obrnite se na našega Mr. Joseph Kamen, kateri je Vam vedno na razpolago s potrebo in z njim se lahko pomenite v Vašem lastnem jeziku.

BENJ. EICHHOLZER

527 MAIN STREET, FOREST CITY, PA.

NEKAJ ZA VSAKO HIŠO.

PREBERITE NASLEDNJI OGLAS PAZNO IN GOTOVO BODETE NAŠLI NEKAJ, KAR BO DOBRODOŠLO VAŠI HIŠI.

POSEBNOSTI ZA KUHINJO.

Ravno ob sedanjem času so kuharice najbolj v zadregi glede tega, kaj naj kuhajo, da ne bi dajale vedno eno in isto na mizo. One vedo, da ima dobra večerja veliko besedo pri vzdrževanju soglasja in zadovoljnosti v hiši. Da jim pomagam pri tej tež- ki nalogi, jim tu nudim nekaj pripomočkov:

SUHE GOBE. Dobil sem zopet večjo količi- no dobrih zbranih suhih gob iz Ljubljane v zaci- njenih plehnatih škatljah. V vsaki en funt ali več okusnih, ročno zbranih, suhih gob. Nudim jih v na- kup po znižani ceni: \$1.00 za škatljo, 5 škatelj za \$4.50 in 10 škatelj za \$8.50. Pri večjem naročilu po- sebne cene. Poština vračunana.

Da ne bodete v zadregi, kako se te gobe pri- pravijo, pošljem z vsakim naročilom potrebna na- vodila. — Rojakinje—kuharice, sezite po njih, in nikoli ne bodete v zadregi, kaj bi skuhale, kajti go- bova juha, gobov zos, gobova salata, gobov rižot, gobov "ajmoht" iz teh gob, bo zadovoljil najbolj zbirčna usta.

IZLUŠČENE OREHE sem dobil iz starega kraja; lepi so, suhi in okusni. Ne bo Vam žal, če jih naročite, kajti Vaša orehova potica, orehovi štruklji, in orehova jedila bodo povečala Vaš gos- podinjski vpliv v Vaši hiši. Funt teh orehov poš- ljem s poštnino vred za 65 centov, 5 funtov za \$3.00, 10 funtov za \$5.50.

STAROKRAJSKE JEDILNE DIŠAVE IN PRIMESI so potrebne našim kuharicam, kajti brez njih ne morejo napraviti jedi, da bi imela "naš okus." Najvažnejše med njimi so: Španski žefran, majaran, šatraj, lorberjeve jagode, lorberjeva pe- resa, muškator oreh, muškator cvet, importirana ogrska paprika, žbice, cimet, mak. Zavitek vsakega teh predmetov stane 25c. s poštnino vred.

SUHE ČEŠPLJE (slive). Importiral sem več- jo količino pravih bosanskih sliv. Rečem Vam, da so iste nekaj posebnega za kuho. Dočim so ame- riške večinoma preparirane s kemikalijami, da obr- dleče vodo in teže, so bosanske skozinsko pristne, vsled česar skoro še enkrat toliko zaležejo, ker Vi kupite samo substanco, a vodo imate doma. Ne bo Vam žal, ako jih naročite nekaj Zapokovane so v zabojih od 50 funtov. Nudim jih Vam po 10c. funt, to je, \$5.00 zaboj. — Prevoznina ni vračunana.

PRAVE IMPORTIRANE BRINJEVE JA- GODE Vam nudim v nakup in sicer v vrečah od 100 funtov. Cena je \$5.00 za vrečo. — Prevoznina ni vračunana.

ROŽICE IN PRAVI RUSKI ČAJ imam tudi v zalogi ter jih razpošiljam v zavitkih od 35c. s poštnino vred.

KNJAJPOVA DOMAČA ZDRAVILA.

Skrbite, da bo Vaše telo zdravo in sveže, ter da bo tako v stanu odbijati napade nevarnih bolezi- ni. Slaba prebava, zaslišena prsa ali vrat in druge take navidez malenkostne bolezni čestokrat pri- pravljajo pot hujš in nevarnim. Knajp nudi vspeš- na zdravila za take potuhnjene bolezni. Vsaka hiša bi morala imeti zbirko njegovih najvažnejših zdra- vil vedno pri roki, da jih ni treba šele potem na- ročevati, ko je potreba že tukaj.

Najvažnejša med Knajpovimi zdravilnimi rastlinami so: Aloja, angelika, arnika, "bezeg, bo- rovnice, brinjeve jagode, dobova skorja, encjan, ga- luin, grško seno, habat, hvošč ali preslica, sladki ja- než, roža sv. Janeza, kamelice, kafra, koprive, krčna trava, lanena moka, lapuh, lučnik, meta, močvirna detelja, motovile, omela, pelin, pibrov koren, po- vojček, trpotec, revar ali divji regrat, rožmarin, ši- pečje jagode, smetlika, tavžentroža, trnovčev cvet, trobentica, truskavec, vijolica, vinska ruta, žajbelj, žoltilo. — Škatlja posameznih teh predmetov stane 25 centov s poštnino vred.

Dalje Knajp priporoča tudi razna olja, kakor: brinjevo olje, kafarno olje, nagelnovo olje, mandelno- vo olje, oljčno olje. Stekleničica stane 35c. skupno s poštnino.

Kdor naroči vsa navedena zdravila — rastlin in olja — naenkrat, mu jih pošljem za \$10.00. Pošt- nino plačam jaz.

Z vsakim naročilom pošljem tudi spis: Kaj pra- vi Knajp o uporabi teh zdravil.

NA PRODAJ IMAM TUDI:

1. Importirane lončene in porcelanaste pipe (fajfe), importiran tobak za pipe in cigarete, kakor tudi cigaretna papirčke.
 2. Slovenske gramofonske plošče, gramofone, piane in šivalne stroje.
 3. Razno zlatnino, kakor ure, verižice, prsta- ne, brazletne, jedilno orodje itd.
 4. Vskovrstno obleko, dežne plašče, čevlje, klobuke, blankete itd.
- Ako še nimate mojega kataloga s slikami, pi- šite še danes ponj. Pošljem ga zastonj.
- Naročilom pridenite poštni ali ekspresni money order, znamke ali denar.

ZA OBILNA NAROČILA SE PRIPOROČA
Joseph Vogrič, STATION D. BOX 8.
NEW YORK, CITY.

“MALENKOSTI”

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusove.

Prevedel Paulus.

Gorito je skočil k vratom in zgrabil srebrni krožnik, ga prijel kakor klobuk, se odkril in se priklonil senorji, počasi, globoko, prav do tal. Tako se je klanjal kralj, Don Amadeo.

Za trenutek se je ustavila Currita pri vratih salona. Kakor plaha, prostodušna institutka je izgledala, to vlogo je igrala kaj rada.

Videla je pozdrav, slišala himno, presodila je položaj z enim samim pogledom — in se priklonila, globoko, z izbrano vljudnostjo, odzdravila Goritu na njegov dvorni poklon, naredila poklon na desno, na levo, naprej —, osmešila je z elegantno karikaturo ceremonijozno pozdravljanje na dvoru kraljice Done Marije Viktorije — — —

III.

Dne 21. junija leta 1832. sta botrinjila kralj Ferdinand VII., ki ga je trgalo v nogah, in pa njegova prevzvišena soproga, kraljica Marija Kristina, ki je bila takrat na vrhuncu svoje bujne lepote.

To je bilo v kraljevi dvorni župni cerkvi Sv. Trojice in otrok je dobil pri krstu imena: Fernando, Cristian, Robustiano, Carlos, Luis-Gonzaga, Alfonso de la Santisima Trinidad, Anacleto, Vicenze.

Bil je prvorojeni sin markiza de Villamelon, španskega granda in komornika Nj. Veličanstva kralja. Njegova soproga je bila častna dama Nj. Veličanstva kraljice. Otrok je bil zadnji, ki mu je botroval Ferdinand v tej solzni dolini. Petnajst mesecev pozneje je kralj legel v grob.

Še tisti večer po krstu se je zahotelo kralju Ferdinandu VII., da bi si natančneje ogledal novokrščenca. Sedel je v naslonjač, si položil novorojenčka na kolena, mu odprl s prstom drobna usteca ter vtaknil vanja svoj pristni burbonski nos — — — Čuden slučaj! — — —

Prestrašen se je vzravnil Fernando — — — Nežni Villamelonček je bil prišel na svet s polnoštevilno izrastlim zobovjem — — —

Zgodovina poroča, da se je kralj Henrik IV. narodil z dvema zoboma in Mirabeau z dvema kočnikoma. Nedvomno so se imele še velike reči goditi z njim, ki je tako daleč prekašal velikega kralja in slavnega Mirabeauja.

Oče Villamelon je jokal od veselja. In konde de Alcludia, ki je bil zraven, mu je svetoval, naj poskrbi svojemu sinčku tistih 27 krav in 40 koz, s katerimi so dojili v parku “jardin des plantes” v Parizu mladega hipopotama (vodnega konja), ki ga je bil mestu podaril Abbas Paša. Pa Fernando VII. je bil mnenja, da naj ga pitajo z govejo pečenko in žganjem, in še tisto noč je poslal svojemu krščencu krstno darilo — velik kuhinjski nož iz pristnega zlata, okrašen s španskim grbom.

Kraljica se je tudi hotela prepričati o tem čudežu in je vtaknila svoj rožnati prstek Villamelončku v usta. Don Tadeo Calomarcé, ki je v tem trenutku prišel zraven, mu je del v usta svoj s črnim pomazani prst. Otrok pa je krepko stisnil zobe, da je minister zavpil od bolečine.

“Vidiš! Ni neumen!” je pripomnil Ferdinand VII.

Vsi so se zasmeli kraljevi bistroumnosti. Beseda kraljeva je šla od ust do ust, iz kraljevih soban v dvorane in predvorane in ven na hodnike. Na stopnicah so že vsi polni občudovanja govorili o otrokovi nadarjenosti in pripovedovali, da je tri dni po rojstvu že molil svojemu botru očenaš, češčenomarijo in del lavretanskih litanij. In od tistega dneva so govorili o tem čudovito nadarjenem otroku. Markiz de Villamelon pa je rasel in bil slaven, dokler ni s svojimi budalostmi čisto pokopal svoje slave.

Z dvajsetimi leti mu je umrl oče in on je podedoval njegov naslov. Vstopil je v višjo topničarsko šolo. Leta 1839 se je udeležil vojne v severni Afriki na krovu ekadre, ki ji je poveljeval General Don Segundo Herrera. Komaj je čakal, da stopi na afrikanška tla in pomoči svojo deviško sabljo v kri nevernikov. Poln junaštvo in navdušenja je skočil na suho blizu kraja, ki

ga imenujejo Črni rtič, da bi pohitel skozi vse maročanske dežele tja pred Tunis, kjer se je bil slavno vojeval eden njegovih pradedov ob strani Don Juana d' Austria in si priboril naslov granda — — —

Ali uporni beduini so pridrvili izza grmičja, ki raste po peščenem obrežju, in so s puškami sprejeli vsiljivce — — —

Villamelon se ni pomišljal niti trenutek; pozabil je na Maroko in na Tunis in postal nezvest svojemu pradedu, ki je bil dosegel pred Alcazabo naslov granda, samo da bi kolikor mogoče hitro dosegel svojo ladjo. Tam se je skrčil v svojo spalno kojo in si ni upal na krov, dokler ni prišel nazaj na polotok — z zdravniškim izpričevalom, da je bolan. Imel je le čisto malo časa opraviti z beduini, a prišel je bil do prepričanja, da so to surovi in neoliki ljudje in da pošten človek sploh ne more občevati z njimi — — —

Šel je torej v pokoj in je slavil svoj vhod v Madrid, kakor svoj čas Napoleon, ko se je po vojni v Egiptu vračal v Pariz. Hitel je pred njim glas o njegovih junaštvih v bitki na suhem in na morju ob Črnem rtiču. Razširila se je njegova slava po vsem prestolnem mestu in junak sam, Villamelon, je skrbel, da ni ugasnila — — —

Nekega dne je kot granda imel častno stražo v kraljevi palači in pri mizi je pripovedoval že neštetokrat pripovedovano zgodbo o bitki na suhem in na morju ob Črnem rtiču, kraljica pa mu je rekla:

“Glejte, markiz! Da ne bo venomer bitka na suhem in na morju, pa za enkrat izpremenite, in naj bo za danes bitka na morju in na suhem!”

In pri tem je ostal Villamelon celo življenje.

V dobi tridesetih let se je odločil, da bo storil konec svojemu potratnemu življenju, igram, ponočevanju, šampanjcu in drugim razkošnostim in mladostnim neumnostim in — da se bo oženil.

Izbira mu ni oelala težav. Svojih vzorov in nazorov o življenju ni stavil visoko. Bog mu je bil vzvišeno, dobro bitje, z njim se lahko prav dobro izhaja, ako se mu od časa do časa naredi mimogrede obisk zadaj pri cerkvenih vratih. Človek mu je bil prebavljajoča cev, človeško življenje potovanje, ki se da z dobro oskrbljeno denarnico in polnim želodcem prav udobno dovršiti. Zakon mu je bila združitev dveh bogatih rent in skrb za rod, ki naj nosi njegovo slavno ime.

In tako je slavni Willamelon, junak iz bitke na morju in na suhem ob Črnem rtiču, junak, ki se je toliko bal polnagih divjakov, zaposil brez strahu in tudi dobil roko visokorodne — divjakinje, ki je bila popolnoma gola na duši.

Kakor namreč živijo v puščavah in gozdovih divjaki, ki žalijo čut sramežljivosti z nagoto svojih teles, tako se najdejo tudi v salonih divjaki, na zunaj oblečeni, ki pa žalijo sramežljivost z goloto svojih duš. Duševni darovi, več ali manj namišljeni, prav nič ne pokrijejo te golote. Sramežljiva rdečica in svetohlinstvo, plemenita spočbudnost in nerodna boječnost so jim ravnatoko zasmeh, kakor se je smejal Setovaj, odstavljeni glavar Zulov, ko so mu zmagoviti Angleži poklonili srajco.

In taka je bila prevzvišena senora Dona Franciška de Borja Solis y Gorbea, Condesa de Albornoz, marquesa de Villamelon y de Paracuellar po svojem soprogu, slavnem junaku bitke na morju in suhem ob Črnem rtiču.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za “VAŠ DENAR”!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

LIST “EDINOST” JE LIST ZA RESNICO.

Toda ima bratca, ki se drug drugega izpopolnjujeta, da poročata celo resnico. In ta njegov bratec je

“AVE MARIA”

Zato nima popoln list “Edinost,” kdor nima še lista “Ave Maria” poleg.

Imaš ti oba brata naročena?

Takoj si naroči še list “Ave Maria,” ki stane \$2.50 na leto pri

AVE MARIA 1852 W. 22nd Pl. CHICAGO, ILL.

GLASNIK PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

je posvečen zlasti češčenju presv. Zakramenta.

Ta list bi ne smel manjkati v nobeni slovenski katol. hiši.

Ali ga imate pri Vas? Zakaj ne? — Takoj ga naroči! Stane samo \$1.00 na leto. Naroča se

GLASNIK 1852 W. 22nd Place.

Stanko Orlovič:

PRIŠEL JE POMLADNI ČAS . . .

Z grma rožica diši,
ptica z veje poje,
vse, o j vse se veseli,
vriska srce moje;
Zdaj minil je zimski mraz,
prišel je pomladni čas.

V trati vstaja s cvetom cvet,
že šume čebele.
S cvetja pisanega med
berejo veselo;
Zdaj minil je zimski mraz,
prišel je pomladni čas.

Upira dečica oči
v drevje zeleneče,
v gozd nabirat si hiti
šmarnice ohteče;
Saj minil je zimski mraz,
prišel je pomladni čas.

Kmetič orje si polje
in ob plugu pastir z gore
pri ovčicah piska:
Saj minil je zimski mraz,
Prišel je pomladni čas!

Dekleta.

Mati: “Vidiš Marica, tukaj
pri tem drevesu, sem jaz imela
svoj ljubavni sestanek.

Marica: “S komu pa mami-
ca?”

Mati: “S tvojim očetom ven-
dar!”

Marica: “Ali, si kar prvega v-
zela, ki je prišel?”

Vsled suše.

Gospodinja: “Kako to, da za-
htevate sedaj jeden cent več za
kvart mleka, kakor pa pred enim
tednom?”

Farmar: “Veste, pri nas je se-
daj grozna suša in nam primanj-
kuje vode.”

Velik razloček.

“Kakšen razloček je med ga-
dom in adykatom?” vpraša pri-
jatelj svojega prijatelja, ko sta
šla proti svojemu domu iz sodiš-
ča.

— Gad, če vidi polža, sne
polža, hišo mu pa pusti; advo-
kat pa vzame hišo in “polža”!

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri
nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ-
IA, KLJUČAVNIC IN
STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj
in znotraj, pokladam stenski
papir.

Najboljše delo, najnižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na
svojega rojaka!

Vljudno ji je namignil.

Sluga je nesel neko stvar sko-
pi gospej, ki mu ni dala nič na-
pitišne. Sluga jo je opomnil na
sledeči način: “Visokorodna gos-
pa! Prosim, bodite tako dobri
in napišite mi potrdilo, da mi ni-
ste dali nikake napitišne, sicer
mi moja gospa tega ne vrjame.”

Zateklo oko.

“Prijatelj moj, kaj pa ti je,
ti imaš pa zateklo oko?”

“Moja žena me je včeraj z ro-
zicami obsipala.”

“Kako je to mogoče?”

“No, lonec je bil tudi zraven.”

Dobro se je odrezal.

Gospod Sitnež ima navado, da
svojo služinčad ob vsaki priliki
obsiplje z raznimi muhami in
sitnostmi. Nekega dne pravi
hlapcu:

“Janez, vzemi vrč in pojdi po
vino!”

“Prosim za denar gospod!”
odgovori Janez.

“Osel! Za denar zna vsak te-
pec prinesiti vina!”

Janez je odšel z vrčem. Čez
nekaj časa se vrne in da gospo-
du še vedno prazen vrč.

“Zdaj pa le pijte gospod!” ga
modro nagovori Janez.

“Smrkovo hlapče! Saj je vrč
vendar prazen!”

“Hm, oprostite gospod! Iz
polnega vrča zna vsak tepec pi-
ti!”

IZPLAČILA

v ameriških dolarjih še vedno
izvršujemo v zasedenem ozem-
lju v Italiji. Nemški Avstriji
in drugod.

V Jugoslaviji je začasno ne-
mogoče lokalnim bankam iz-
plačevati ameriške dolarje, ker
to sedaj izvrši edino Narodna
Banka v Beogradu. Vendar pa
potnikom, ki rabijo dolarje za
na pot preskrbimo dolarje.

Dolarske čeke pa še vedno
lahko izdajamo in iste vnovič-
io v stari domovini po dnev-
nem kurzu v jugoslovanske
krono.

Za dolarske pošiljave raču-
namo sledeče pristojbine: do
\$15.00 po 50 centov. — od
\$15.00 do \$30.00 po 75 centov.
— od \$30.00 do \$50.00 po \$1.00.
za izplačila, ki presegajo \$50.00
računamo 1 cent in pol od do-
laria, ali po \$1.50 od sto dolar-
iev. H tem pristojbinam je še
pridati za vsako posamezno
nino.
pošiljatev 15 centov za poš-
t.

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1840 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih
korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo
pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v
vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov.
družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem
najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic
in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU “EDINOSTI” USPEŠNI.

Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo ogla-
šati v listu “Edinosti” in prepričani smo, da bodo
potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA,

ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v
našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Po-
služite se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na
slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da
bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki.
Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem sloven-
skim čt. gg. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in
posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomni-
jo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskevin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte
nas za cene, predne oddaste naročilo drugam. Ako le to
storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tisko-
vine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako
malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. “EDINOST”

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRA-
VE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno
in ceno.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri
NAS:

“HMELJ IN MALT”

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače
PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.